

med min Grundanskuelse, har funnet stille mig til Sagen saaledes, som skeet er i det andet Thing. Jeg finder mig ogsaa foranlediget til ligeoverfor den høitærede Taler fra 5te Kred (Vindeshøll) at udtale, at jeg erkjender det rigtigt, at Kirkens øverste Embedsmænd faae Leilighed til at afgive Erklæringer og Betænkninger over ethvert vigtigt kirkeligt Lovgivningsarbejde; men paa den anden Side kan jeg dog ikke anerkjende, at det, at en saadan Betænkning er bragt tilstede, vil være nogen absolut nødvendig Betingelse for, at jeg kunde medvirke til, at der gjennem Rigsdagen blev truffet en Bestemmelse, som i et mindre gennemgribende Omfang havde Indflydelse paa Kirkens Forhold. Jeg troer ikke, at Kirkens høieste Embedsmænd have nogen Ret til at blive hørt, men jeg finder det fuldstændig rigtigt, at det skeer, og det vil heller ikke blive undladt fra min Side, saalænge jeg har med Kirkens Styrelse at gjøre, saasnart der er Tale om større og mere indgribende Love. — En Udtalelse af den ærede Landstingsmand, som sidder her ligeoverfor (E. Rasmussen) foranlediger mig til her at gjentage en Udtalelse, som jeg fremsatte i det andet Thing under Sagens første Behandling.

Jeg tænkte mig den Indvending, at Folk kunde sige: Ja, naar det virkelig er Ministerens Mening, at der Intet kan omordnes i den danske Folkekirke, forinden vi have tilbeiebragt en saadan Kirkeforfatning som den, han anseer for at være det nødvendige Medium, hvorfor har han da ikke forberedt en saadan? Det er omtrent den samme Tanke, hvis jeg ikke opfattede den ærede Taler urigtigt, som kom til orde hos ham; den kom frem gjennem en Opfordring til mig om at udtale mig om, hvorvidt jeg vilde give et Tilfagn om i den næst paafølgende Sektion at fremkomme med Forslag til en Kirkeforfatning. Jeg vil nu gjentage, hvad jeg sagde i det andet Thing, at den Opgave, som Løsningen af Grundlovens Østfeparagraph 75 har paalagt Regjeringen, og sem forskjellige Regjeringer have ladet ligge i alle de siden Grundlovens Emanation forløbne Aar, drifter jeg mig ikke til at erklære, at jeg har Kræfter til at paatage mig. Det er det ene, og det Andet er det, at, hvis man skulde

tænke paa at løse denne Opgave paa en tilfredsstillende Maade, saa maatte det ganske vist skee i Tider og under Forhold, hvor der ikke var den Gjæring, som for Diebliffet finder Sted, navnlig i de kirkelige Forhold, en Gjæring, som er bleven stærkere derved, at den er bleven tilfat med Elementer, som jeg ikke kan henregne til de kirkelige. Saalænge den med andre Elementer iblandes: Gjæring er tilstede, troer jeg ikke, Tidspunktet er kommet til for Alvor at tænke paa at gjennemføre en Kirkes forfatning. Altsaa, jeg tør ikke udtale mig saaledes, som den ærede Landstingsmand opfordrede mig til. — Han berørte dernæst et særligt Punkt, idet han fremhævede det Dusselige i, at Menighederne kom til selv at vælge deres Præster. Jeg indrømmer ham, at i Theorien er denne Tanke smuk og tiltalende; det synes at være det Naturlige, men det turde dog være muligt, at, naar det kom til Udførelsen, vilde det vise sig, at ogsaa denne Ordning, ligesom alle andre menneskelige Ordninger, er forbunden med store Misligheder. Det turde være muligt, at jeg, ved at henvise til Besættelsen af Skolelærerembeder, kunde paa-pege for de ærede Medlemmer de Misligheder, som ogsaa den Ordning medfører. Jeg indrømmer imidlertid, som sagt, at i Theorien er denne Ordning den, der tiltaler meest og synes den naturligste; men det er i alle Tilfælde en Sag, som ganske vist fortjener en nøie Drøftelse, inden man kan udtale en ubetinget Anbefaling for en saadan Ordning. — Det ærede 6te Medlem for 1ste Kred (Bloug) pointerede meget stærkt, at et Lovudkast, som blev ændret paa den Maade, som han antydede, ganske vist var og blev en Leilighedslov. Jeg troer ikke, det er den Side, Sagen bør sees fra; jeg troer, at en Lov, som gav Afgang til med kongelig Stadfæstelse at danne Frimenigheder om tjenstledige Præster, derunder indbesatte tjenstledige Capellaner, vil give et Middel til at afhjælpe enhver stærk og berettiget Trang, som for Diebliffet findes i den danske Folkekirke, saa jeg har ikke seet Loven som en Leilighedslov; jeg har troet, at Lovens Fremkomst var begrundet i en stærk almindelig Trang. Jeg kan imidlertid ikke nægte, at den Maade, hvorpaa Lovudkast